

ESIOPETUS- JA KOULUKULJETUS
KOKKOLASSA
Kuljetussääntö

KOKKOLAN KAUPUNKI

Koulutuslautakunta 16.6.2009 § 79
Opetus- ja kasvatuslautakunta 14.6.2012 § 79

Sisällysluettelo

1. YLEISTÄ.....	3
2. KOULUKULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET	3
2.1. Koulumatkan pituus	3
2.2. Koulumatkan vaarallisuus.....	3
2.3. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus	3
2.4. Muuta kuin lähikoulua käyvät oppilaat.....	4
3. MITEN KOULUKULJETUSTA TAI KORVAUSTA HAETAAN	4
4. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	4
4.1. Kuljetusmuodot	4
4.2. Odotusajat	4
4.3. Poikkeaminen koulumatkalla ja -kuljetuksessa	4
4.4. Vakuutus	5
4.5. Hammaslääkärikäynnit	5
4.6. Kerhotoiminta	5
4.7. Työjärjestyksistä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat	5
5. KOULUKULJETUKSEN AIKANA.....	5
5.1. Aikataulut	5
5.2. Turvallisuus	6
5.3. Poikkeustilanteet.....	6
6. MITÄ TULEE OTTAA HUOMIOON KOULUKULJETUKSISSA.....	7
6.1. Kuljetusoppilaan muistilista.....	7
6.2. Huoltajan muistilista	7
6.3. Liikennöitsijän / koulukuljettajan muistilista	8
6.4. Koulun/esiopetuspaikan muistilista	9
6.5. Sivistyskeskuksen muistilista.....	9
Lisätietoja antavat ja koulukuljetusten käytännön järjestelyistä vastaavat:.....	9
Perusopetuslaki, muita koulukuljetuksia koskevia määräyksiä	10

1. YLEISTÄ

Koulukuljetuksia toteutetaan Kokkolan kaupungissa perusopetuslain, sekä tämän opetus- ja kasvatuslautakunnan vahvistaman kuljetussäännön mukaan. Kuljetussäännössä esitellään ne periaatteet, joiden mukaan oppilaalle myönnetään esiopetus- ja koulukuljetus Kokkolassa, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä ja annetaan ohjeet kuljetustenaikaiseen käyttäytymiseen. Kuljetussäännöllä varmistetaan oppilaiden yhdenvertainen kohtelu koulukuljetuksia koskevilla asioilla.

Lisätietoja yleisistä toimintaperiaatteista ja -suosituksista saa myös opetushallituksen, liikenne- ja viestintäministeriön, kuntaliiton, poliisin ja liikenneturvan yhdessä julkaisemasta koulukuljetusoppaasta, josta on ilmestynyt v. 2011 päivitetty versio (www.liikenneturva.fi/liikennekasvatus). Myös Kuntaliiton henkilökuljetusoppaasta on ilmestynyt päivitetty versio vuoden 2012 alussa (www.kunnat.net).

2. KOULUKULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

2.1. Koulumatkan pituus

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen, mikäli oppilaan koulumatka on viittä (5) kilometriä pitempi. Kokkolan kaupunki järjestää oppilaalle maksuttoman kuljetuksen *kaupungin osoittamaan esiopetuspaikkaa/lähikouluun*, jos oppilaan varsinaisen koulumatkan pituus on

- esikoululaisilla ja 1.-2. luokkalaisilla yli 3 km
- 3.-9. luokkalaisilla yli 5 km.

Oppilaan varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan päivittäistä kodin ja koulun välistä matkaa, jonka oppilas kulkee esikouluun/kouluun ja sieltä palatessaan. Koulumatkan pituus lasketaan lyhyintä, jalankulkukelpoista yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotiportilta koulun portille.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle ovelta-ovelle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta esim. pääteitä tai vastaavia yleisiä reittejä pitkin. Pisimmät omavastuumatkat, jotka Kokkolassa oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin pysäkillä tai muulle kyytiinottopaikalle, ovat

- esikoululaisilla ja 1.-6. luokkalaisilla 2 km
- 7.-9. luokkalaisilla 3 km.

2.2. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta määritellään vaaralliseksi, kaupunki on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Tällöin koulukuljetuksesta päätetään tapauskohtaisesti ottaen huomioon oppilaan ikä ja/tai muut olosuhteet.

Vaarallisen koulutien arvioinnissa voidaan käyttää apuna ja soveltaa Koululiitu-ohjelmaa.

2.3. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Matkan vaikeutta tai rasittavuutta arvioitaessa käytetään perusteena *lääkäriin-, psykologin tai muun asiantuntijan lausuntoa oppilaasta* tai liikkumisolosuhteista johtuvia seikkoja.

Asiantuntijalausunnon hankkii huoltaja. Se on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, ellei se ole luonteeltaan pysyväisluonteinen. Hakemus liitteineen on toimitettava sivistyskeskukseen toukokuun loppuun mennessä.

2.4. Muuta kuin lähikoulua käyvät oppilaat

Perusopetuslain 6 §:n § 2.mom nojalla Kokkolan opetus- ja kasvatuslautakunta osoittaa oppilaille lähikoulut. Mikäli oppilas vaihtaa koulunkäyntipaikakseen muun kuin oman lähikoulunsa, voidaan siihen myöntää oikeus ehdolla, että huoltaja vastaa kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Yhteishuoltajuustapauksissa noudatetaan KHO:n päätöstä 2006:10: Koulukuljetus myönnetään ja järjestetään ainoastaan oppilaan väestörekisterin mukaisesta osoitteesta.

3. MITEN KOULUKULJETUSTA TAI KORVAUSTA HAETAAN

Koulukuljetusta anotaan esiopetukseen/kouluunilmoittautumisen yhteydessä. Koulumatkan pituus lasketaan sivistyskeskuksessa ja oikeus kuljetukseen määritellään tämän mittauksen perusteella kohdassa 2.1. mainittujen kilometrirajojen mukaisesti. Koulukuljetusta matkan vaarallisuuden, vaikeuden tai rasittavuuden perusteella voidaan anoa myös tapauskohtaisesti. Hakemukseen tulee liittää selvitys koulumatkan vaarallisuudesta, vaikeudesta tai rasittavuudesta sekä asiantuntijalausunto oppilaan mahdollisista sairauksista tai vammoista ja muista kuljetukseen vaikuttavista seikoista.

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta koulumatkakustannusten korvausta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot, mutta huoltaja kuljettaa oppilasta itse. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että kaupunki ei ole kuljetusta muulla tavoin järjestänyt. Korvaus maksetaan jälkikäteen, matkahuollon vahvistaman linja-auton alennuslipputaksan mukaisena korvauksena/matka. Korvausta haetaan määräjälle ja päätös tehdään aina korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan.

4. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

4.1. Kuljetusmuodot

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Muita kuljetusmuotoja, takseja tai tilausbusseja, käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan eri kuljetusmuotoja.

4.2. Odotusajat

Perusopetuslain § 32 mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka saa kestää enintään

- kaksi ja puoli tuntia oppilaan ollessa alle 13-vuotias lukuvuoden alkaessa
- kolme tuntia oppilaan ollessa yli 13-vuotias lukuvuoden alkaessa.

Oppilaalle saattaa koulukuljetusautojen reiteistä ja aikatauluista johtuen kertyä odotusaikaa aamulla ennen koulun alkamista tai iltapäivällä koulun päättymisen jälkeen. Kuljetusta odottavalle oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus valvottuun toimintaan tai tarjota tila esim. läksyjen tekemiseen. Päivittäiset odotusajat pyritään pitämään mahdollisimman lyhyinä.

4.3. Poikkeaminen koulumatkalla ja -kuljetuksessa

Oppilaan koulumatka on reitti suorinta tietä kotoa kouluun ja takaisin. Tämä koskee myös kuljetuksessa olevia oppilaita. Koulumatkaksi ei katsota oppilaan poikkeamista koulureitiltä tai jos hän ei käytä ilmoitettua koulukuljetusta. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla / huoltajan vastuulla.

Koulukuljetusauton kyytiin, joka ei ole julkisessa liikenteessä, saavat mennä vain ne oppilaat, joille on myönnetty koulukuljetus.

4.4. Vakuutus

Kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista koulu-aikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä lukuvuosisuunnitelmaan kirjattuja opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoito- ja matkakulut. Esinevahinkoja ei pääsääntöisesti korvata.

4.5. Hammaslääkärikäynnit

Koululaisten hammaslääkärikäynnit kuuluvat kouluterveydenhuoltoon. Kouluterveydenhuolto on kansanterveyslain mukaista, eikä näin ollen kuulu koulun vastuulle. Mahdolliset laskut kuljetuksista kouluilta hammaslääkäriin osoitetaan Kokkolan kaupungin reskontra, viite ”terveyskeskus”. Laskuun tulee merkitä, että kyseessä on koululaisten hammaslääkärikuljetus sekä koulun nimi.

4.6. Kerhotoiminta

Oppilaan osallistuessa koulun iltapäivätoimintaan tai –kerhoon hän ei ole oikeutettu koulukuljetukseen iltapäivisin. Mikäli kuljetusoppilas osallistuu muihin koululla järjestettäviin kerhoihin, hänelle ei järjestetä erillistä kuljetusta kotiin kerhon jälkeen, mutta hänellä on mahdollisuus kulkea myöhemmin lähtevällä aikataulun mukaisella vuorolla. Esikoululainen, joka esiopetusajan lisäksi tarvitsee aamu- tai iltapäivähoitoa, ei pääsääntöisesti ole oikeutettu koulukuljetukseen.

4.7. Työjärjestyksistä poikkeavat koulun alkamis- ja päättymisajankohdat

Koulukuljetusoppilas on oikeutettu koulukuljetukseen hänelle annetun tukiopetuksen jälkeen. Jälki-istuntoon määrätyle oppilaalle ei järjestetä erillistä koulukuljetusta jälki-istunnon jälkeen vaan koulun tulee pääsääntöisesti huolehtia siitä, että oppilaan on mahdollista kulkea kotimatka myöhemmin lähtevällä aikataulun mukaisella vuorolla.

5. KOULUKULJETUKSEN AIKANA

5.1. Aikataulut

Tilausliikenteenä järjestetyissä koulukuljetusautoissa on aikatauluna toimiva matkustajaluettelo. Oppilaan on oltava hyvissä ajoin ennen sovittua aikaa odottamassa sovittuun paikkaan, eikä esimerkiksi jossain sen läheisyydessä. *Koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa myöhässä olevaa oppilasta. Oppilasta ei myöskään tarvitse palata uudelleen hakemaan, mikäli tämä ei ole sovittuna aikana sovittulla paikalla.* Huoltajan tulee ilmoittaa autoilijalle, kun oppilas ei tarvitse koulukyytiä. Autoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.

Aamuisin koulukuljetusauto voi saapua hieman ilmoitettua aikaa aikaisemmin tai myöhemmin. *Auto ei kuitenkaan saa ohittaa hakupaikkaa ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki ajolistojen mukaan hakupaikasta kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.* Iltapäivisin koulukuljetusoppilaat haetaan kouluilta suunnitellun ajoreitin mukaisesti. Iltapäivisin saattaa lukujärjestyksistä johtuen olla ”ruuhkahuippuja”, jolloin oppilaat voivat joutua odottamaan koulukuljetusta. Lukujärjestyksen mukaan järjestetty koulun toiminta auttaa koulukuljetusten sujuvaa järjestämistä.

5.2. Turvallisuus

Oppilaan turvalliseen koulumatkaan vaikuttavat monet tekijät. Oppilasta tulee neuvoa, miten liikutaan turvallisesti liikenteessä ja miten liikenteessä otetaan huomioon toisia kulkijoita. Tärkeä rooli oppilaan turvalliseen koulutiehen opastamisessa on sekä oppilaan huoltajilla että koululla. Vanhempien tulisi tutustua koulureittiin yhdessä oppilaan kanssa. *Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan omatoimisesti ja turvallisesti liikenteessä.*

Kouluilla panostetaan liikennekasvatukseen esim. opastamalla heijastimen käyttöön ja korostamalla pyöräilykypärän käyttöä. Yhteiskunta tarjoaa useita vaihtoehtoja tutustua turvalliseen liikkumiseen. Liikenneturvan internet-sivuilla on runsaasti tietoa turvallisesta liikkumisesta sekä aikuisille että lapsille (www.liikenneturva.fi). Myös poliisi opastaa turvalliseen liikkumiseen.

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeää. Koulukuljetusautossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni koko ajomatkan ajan. Kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana ilmeneviin häiriötilanteisiin. Koulukuljetusauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Koulukyydin odottamiseen ja autosta poistumiseen liittyy monia riskejä. Oppilaan hakupaikka pyritään järjestämään niin, että se on järkevästi kouluauton reitillä ja turvallinen, esim. pihatie, linja-autopysäkki, tienristeys tai -liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltaja on eri mieltä pysäkestä tai sen turvallisuudesta, tulee asiasta olla yhteydessä sivistyskeskukseen. Kaupunki ja liikennöitsijä päättävät sen jälkeen yhdessä pysäkin paikan tieliikennelain ja yleisen turvallisuuden pohjalta.

Oppilas voi vaikuttaa omaan turvallisuuteensa koulukyydin ja julkisen liikenteen käyttäjänä. Kuljettajalle on taattava työrauha. Oppilaat eivät myöskään saa häiritä muita matkustajia.

5.3. Poikkeustilanteet

Mikäli oppilas aiheuttaa koulukuljetusautolle ilkivaltaa, oppilas on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Tällöin oppilaan huoltaja ja liikennöitsijä sopivat asiasta keskenään. Kokkolan kaupunki ei korvaa oppilaiden aiheuttamia vahinkoja autoille.

Mikäli kouluauto ei saavu noutopaikkaan ilmoitettuna aikana esim. auton rikkoutumisesta johtuen, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Talvisin sääolot voivat aiheuttaa koulukuljetusten myöhästymisiä. Liikennöitsijä on velvollinen ilmoittamaan myöhästymisestä joko suoraan oppilaille/huoltajille tai vaihtoehtoisesti kouluille/sivistyskeskukseen, joista pyritään saamaan tieto välitettyä koteihin mahdollisuuksien mukaan. Mikäli kuljetusoppilas ja hänen huoltajansa eivät ole tyytyväisiä kuljetuksen laatuun, tulee asiasta ottaa yhteyttä sivistyskeskukseen tai kouluille kuljetuksia hoitaviin henkilöihin.

Ongelmatilanteet kirjataan ylös ja liikennöitsijään otetaan yhteyttä palvelun parantamiseksi. Sivistyskeskus tekee tarvittaessa myös kyselyjä kaikille osapuolille koulukuljetusten toteutumisesta ja laadusta.

6. MITÄ TULEE OTTAA HUOMIOON KOULUKULJETUKSISSA

Sekä oppilailla, huoltajilla, liikennöitsijöillä, kouluilla että myös sivistyskeskuksella on asioita, joita tulee ottaa huomioon koulukuljetuksissa.

6.1. Kuljetusoppilaan muistilista

Oppilaan tulee ikä ja kyvyt huomioon ottaen huolehtia erilaisista asioista liittyen koulukuljetuksiin. Pienen oppilaan ollessa kyseessä on huoltajien vastuu suurempi, mutta oppilaan iän karttuessa pystyy hän yhä enemmän huolehtimaan itse koulukuljetuksiin liittyvistä velvollisuuksistaan.

Oppilaan tulee huolehtia seuraavista asioista:

- Pidä mahdollinen bussikortti aina mukana koulumatkoilla. Säilytä korttia sen omassa kotelossa repussa, lompakossa tai muussa sellaisessa paikassa, josta se ei mene rikki tai hukkaan. Jos kortti kuitenkin katoaa tai menee rikki, ilmoita siitä välittömästi opettajalle/koulusihteerille, jotta uusi kortti saadaan hankittua mahdollisimman pian.
- Ole sovituksessa noutopaikassa/ pysäkillä riittävän aikaisin, niin kaikki kuljetettavat ehtivät ajoissa kouluun.
- Odota rauhallisesti kyytiä pysäkillä tai sovituksessa paikassa, ei ajoradalla.
- Nouse autoon reippaasti ryntäilemättä äläkä ohita toisia jonossa.
- Ota reppu pois selästä. Repun paikka autossa on joko lattialla jalkatilassa, sylissä tai tavaratilassa, ei istumapaikalla.
- Istuudu penkille ja kiinnitä turvavyö. Pidä turvavyö kiinnitettynä koko matkan ajan.
- Älä liiku autossa paikasta toiseen kuljetuksen aikana. Älä nauti eväitä koulumatkalla linja-autossa.
- Käyttäydy autossa asiallisesti, hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita noudattaen.
- Kerro kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toiselle.
- Tarkista poislähtiessä, että et unohtanut mitään autoon.
- Poistu autosta viivyttelämättä, mutta kuitenkin rauhallisesti.
- Odota, että auto on lähtenyt pysäkillä ja että näet joka suuntaan ennen kuin lähdet ylittämään ajorataa.
- Hämärän ja pimeän aikana käytä aina heijastinta tai heijastinliiviä.
- Noudata hyviä tapoja ja turvallisia liikennetottumuksia, niin teet matkasta itsellesi ja muille mukavan.

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Mikäli oppilas toistuvasti, kuljettajan neuvoista ja kehotuksista huolimatta, rikkoo kuljetuksen aikana koulun järjestyssääntöjä, lakia tai muita tässä kuljetussäännössä mainittuja yhteisiä pelisääntöjä, voidaan oppilaalta evätä oikeus koulukuljetukseen määräajaksi ja siirtää kuljetuksen järjestäminen huoltajalle. Menettely perustuu perusopetuslain 29 ja 32 §:ään.

6.2. Huoltajan muistilista

Vanhempien tulee opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Vanhempien vastuu oppilaan opastamisessa on sitä suurempi mitä nuorempi oppilas on.

Vanhempien tulee huolehtia ja opastaa oppilasta seuraavissa asioissa:

- Keskustele lapsen kanssa pysäkillä ja autossa käyttäytymisestä.
- Ilmoita taksinkuljettajalle lapsen sairastumisesta tai muista lyhytaikaisista poissaoloista, ettei auto aja turhia reittejä.
- Huolehdi siitä, että oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet, kirjat ja tarvittaessa bussikortti asianmukaisesti pakattuina.
- Huolehdi siitä, että lapsesi on ajoissa odotuspaikalla.
- Tarkista, että lapsesi käyttää heijastinta tai heijastinliiviä pimeällä ja pyöräilykypärää pyöräillessään kuljetusreittein varteen.
- Ilmoita liikennöitsijälle ja koululle kuljetuksiin vaikuttavista vakavista terveydentilaa koskevista asioista.
- Ilmoita esiopetuspaikkaan/koululle tai sivistyskeskukseen mahdollisista pidemmistä muutoksista kuljetustarpeessa.
- Ilmoita esiopetuspaikkaan/koululle tai sivistyskeskukseen mahdollisista ongelmista ja häiriöistä kuljetuksen aikana.

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta tai tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai -aika- tauluihin yhdessä liikennöitsijän kanssa, vaan niistä pitää aina sopia sivistyskeskuksen kanssa.

6.3. Liikennöitsijän / koulukuljettajan muistilista

- Huolehdi, että auto on määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti, turvavyöt ovat kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä.
- Käytä taksissa koulukuljetuksen aikana valaistua koulukyytikupua tai –kilpeä (553/2006, § 5)
- Tilausajona suoritettavissa koulukuljetuksissa on autossa oltava alkolukko 1.8.2011 lähtien (1110/2010).
- Suhtaudu positiivisesti koulukuljettajan tehtävääsi. Muista, että olet oheiskasvattaja, käyttäytymisesi on esimerkillistä ja pidät yllä järjestystä. Tee kielletyn ja sallitun rajat oppilaille selväksi. Kielenkäyttösi on oltava ystävällistä ja asiallista. Säilytä malttisi ja hallitse tunteesi. Ratkaise ongelmat rauhallisella keskustelulla.
- Pidä kuljetusaikataulu ja luettelo kuljetettavista oppilaista aina mukana autossa.
- Aja odotusalueelle rauhallisesti.
- Pyri olemaan täsmällinen aikataulussa ja huomioi kelivara.
- Huomioi mahdolliset koulun tai sivistyskeskuksen ilmoittamat tilapäiset muutokset kuljetuksissa.
- Ota lapset kyytiin ja jätä kyydistä sovitussa, turvallisessa, paikassa niin, että oppilas ei tarpeettomasti joudu ylittämään ajorataa (553/2006, § 6).
- Tarkista, että lapset ovat kyydissä ja turvavöissä (takseissa) ennen kuin lähdet liikkeelle. Valvo, että turvavyöt pidetään kiinni myös ajon aikana. Käytä itsekin turvavyötä, kuten laki velvoittaa (TLL § 88, 1257/1992 § 6d).
- Huolehdi, että autoon siirtyminen ja poistuminen tapahtuvat rauhallisesti ja kiireettä. Opasta lapsia autosta poistumisessa ja tien turvallisessa ylityksessä.
- Muista liikennesäännöt ja liikennekäyttäytyminen, koululaiskuljetuksissa ajoneuvo-kohtainen nopeusrajoitus on 80 km/h (553/2006, § 8).
- Noudata LVM:n asetuksen mukaisia kuormitusmääräyksiä (553/2006).
- Muista, että erityisoppilaat tarvitsevat usein erityishuomiota.

- Koulukuljetuksen aikana kielletyn ja sallitun rajat tehdään oppilaille selväksi, ongelmat ratkaistaan keskustellen. Ongelmien jatkuessa ota yhteyttä huoltajiin sekä koulun opettajiin tai sivistyskeskukseen.

Liikennöitsijä/kuljettaja ei voi itsenäisesti tai huoltajan kanssa sopimalla muuttaa koulukuljetusreittiä tai sen aikataulua, vaan asiasta on aina neuvoteltava ja sovittava sivistyskeskuksen kanssa.

6.4. Koulun/esiopetuspaikan muistilista

- Koulut toimittavat tulevan lukuvuoden lukujärjestykset kuljetusoppilaiden osalta sivistyskeskukseen ja alueellisille koulusihteereille hyvissä ajoin keväällä kuljetusreittien ja –aikataulujen suunnittelua varten.
- Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan tai odotustilan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.
- Erityistä huolenpitoa vaativilla oppilailla tulee olla henkilö vastaanottamassa oppilasta koululla ja saattamassa kouluautoon.
- Koulujen tulee välittää huoltajilta, oppilailta tai liikennöitsijöiltä saatua tietoa kuljetusten toimivuudesta sivistyskeskukseen koulukuljetuksista vastaaville henkilöille.

6.5. Sivistyskeskuksen muistilista

Koulukuljetukset myönnetään ja järjestetään keskitetysti sivistyskeskuksessa. Koulukuljetukset kuuluvat hallinnollisesti opetus- ja kasvatustalouden sekä sivistysjohtajan ja esiopetuksen osalta varhaiskasvatuksen palvelujohtajan päätösvaltaan. Käytännön järjestelyt ovat sivistyskeskuksessa hankintasihteerin sekä alueellisten koulusihteerien vastuulla (yhteystiedot tämän sivun lopussa).

Koulukuljetuksia koordinoivien henkilöiden tulee:

- Tehdä yhteistyötä koulukuljetuksessa olevien oppilaiden huoltajien, koulujen ja koulukuljetuksia hoitavien yritysten ja liikennöitsijöiden kanssa.
- Tiedottaa ja neuvoa kuljetusoppilaiden huoltajia, kouluja ja liikennöitsijöitä koulukuljetuksiin liittyvissä asioissa.
- Kilpailuttaa tilausajona suoritettavat koulukuljetukset lakien ja määräysten sekä kaupungin oman tarpeen ja aikataulujen mukaan.
- Aikatauluttaa koulutaksien reitit huomioiden perusopetuslain määrittelemät perusteet.
- Tiedottaa koulukuljetusreiteistä ja –aikatauluista.
- Tiedottaa mahdollisista pysyväisluonteisista muutoksista kuljetuksissa huoltajille, kouluille ja liikennöitsijöille.

Koulukuljetukset ovat oppilashuollollinen koulunkäyntiä täydentävä tukimuoto. Kuljetusten tulee toimia mahdollisimman hyvin oppilaiden koulunkäyntiä tukien.

Lisätietoja antavat ja koulukuljetusten käytännön järjestelyistä vastaavat:

Sivistyskeskus : hankintasihteerin Helena Laatikainen, puh. 044 7809 913

Koillisreitti / Kälviän alue: toimistosihteerin Tarja Hietala, puh. 050 3624 921

Ullavan alue: rehtorin Maila Koivumäki, puh. 050 4436 899

Pohjoisreitti / Lohtajan alue: koulutoimen sihteerin Tarja Luikku, puh. 040 4892 367

Koulujen rehtorit ja koulusihteerit

Varhaiskasvatuksen palvelupäälliköt

Perusopetuslaki

6 §, Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää päivähoitopalveluita. (1999/1288)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieletä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa. (1999/1288)

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

29 § Oikeus turvalliseen opiskelu-ympäristöön

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskelu-ympäristöön. Opetuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman perusteissa antaa määräykset tämän suunnitelman laatimisesta. (2003/477)

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. (2003/477)

Edellä 3 momentissa tarkoitettussa järjestyssäännössä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa kouluyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa koulun omaisuuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikkumisesta koulurakennuksissa ja koulun alueella. (2003/477)

32 §, Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoitosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoitosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoitosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämipaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoitosta annetun lain 11c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Muita koulukuljetuksia koskevia määräyksiä:

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä (553/2006).

Laki ja asetus alkulokon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (1110/2010, 405/2011).

Turvavyön ja turvalaitteiden käyttö: Tieliikennelaki § 88 ja asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä § 6d.